

REFERAT Social & Arbejdsmarkedsudvalget 2022-2025 d. 14-12-2021

Mødedato Tirsdag d. 14. december 2021 kl. 09:00

Mødested Borgmesterens mødelokale

Mødedeltagere Henrik Vallø, Susanne Dyreborg, Rasmus Rasmussen (Afbud), Hans
Erik Møller, Sarah Nørriis, Anne Marie Geisler Andersen, Karsten
Degnbøl

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Eventuel frivillig modtagelse af afghanske flygtninge.....	4
Orientering om status på gennemgang af brugerbetaling på det specialiserede voksenområde.....	6
Orientering om omlægningen af ETAC til uvisiteret tilbud.....	10
Henvendelse fra Udsatterådet om udmøntningen af besparelser i forbindelse med ret til tidlig pension.....	12
Information, forespørgsel og orientering.....	13
Lukket: Information, forespørgsel og orientering.....	14
Lukket: Godkendelsesark.....	15

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Beslutning Social & Arbejdsmarkedsudvalg den 14-12-2021

Godkendt.

Punkt 2: Eventuel frivillig modtagelse af afghanske flygtninge

21/33336

Resumé

Udlændingestyrelsen har opjusteret forventningerne til antallet af nye flygtninge i 2022 fra oprindeligt 500 til nu 1.100. Esbjerg Kommunes opjusterede kvote for modtagelse og boligplacering af nye flygtninge er 24 i 2022.

Kommuner, der frivilligt ønsker at modtage flygtninge udover den kvote, de er blevet tildelt, kan meddele dette til KKR senest den 17. december 2021.

Hvis kommuner melder ind med frivillige ønsker om at modtage flygtninge udover deres kvote, vil Udlændingestyrelsen genberegne fordelingen. Et frivilligt ønske kan blandt andet være begrundet i, at flygtninge kan bidrage til at afhjælpe mangel på arbejdskraft i kommunen.

Det indstilles, at Esbjerg Kommune ikke melder ind med ønske om frivillig modtagelse af flygtninge af disse grunde:

- En meget lille andel af de afghanske flygtninge har kvalifikationer, der er efterspurgt på arbejdsmarkedet
- Esbjerg Kommune har 3 store boligområder på nye liste over udsatte boligområder. Etnicitet og tilknytning til arbejdsmarkedet er væsentlige kriterier for udpegning af disse områder. Yderligere tilgang af flygtninge vil gøre arbejdet med at ændre sammensætningen i de 3 områder større.

Sagsfremstilling

Udlændingestyrelsen har opjusteret forventningerne til antallet af nye flygtninge i 2022 fra oprindeligt 500 til nu 1.100. Esbjerg Kommunes opjusterede kvote for modtagelse og boligplacering af nye flygtninge er 24 i 2022. Opjusteringen er sket på baggrund af særloven, der giver midlertidig opholdstilladelse til de evakuerede afghanske flygtninge.

Kommuner, der frivilligt ønsker at modtage flygtninge udover den kvote, de er blevet tildelt, kan meddele dette til KKR senest den 17. december 2021. Hvis kommuner melder ind med frivillige ønsker om at modtage flygtninge udover deres kvote, vil Udlændingestyrelsen genberegne fordelingen.

Et frivilligt ønske kan blandt andet være begrundet i, at flygtninge kan bidrage til at afhjælpe mangel på arbejdskraft i kommunen.

Udlændingestyrelsen har beskrevet de afghanske flygtnings baggrund:

Der er 427 voksne flygtninge.

Uddannelse:

- 174 har en uddannelse ud over grundskolen
- 60 er analfabeter
- 203 oplyser, at de har engelskkundskaber

Seneste beskæftigelse:

- 11 i håndværk

- 19 som tolke
- 215 ingen
- 16 pensionister
- 189 har ingen erhvervs erfaring

Udlændingestyrelsen gør opmærksom på, at afghanske flygtningen udgør den næststørste gruppe på RED Safehouse og at det derfor er særligt relevant for kommunerne at have fokus på æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol.

Lovgrundlag, planer mv.

Integrationsloven

Særlov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder

Kompetencer

Social & Arbejdsmarkedsudvalget > Økonomiudvalget > Byrådet

Indstilling

Direktøren for Boger & Arbejdsmarked indstiller, at Social & Arbejdsmarkedsudvalget godkender:

1. at Esbjerg Kommune ikke melder ind til KKR med ønske om frivillig modtagelse af afghanske flygtninge i 2022.
2. at sagen sendes til Økonomiudvalget orientering.

Beslutning Social & Arbejdsmarkedsudvalg den 14-12-2021

Indstillingens pkt. 1 blev sat til afstemning.

For stemte 3 (E, O, V)

Imod stemte 2 (Ø, B)

Tog forbehold 1 (A)

Sarah Nørris begærede sagen i byrådet.

Bilag

Samlede oplæg - Webinar om modtagelse af evakuerede afghanske flygtninge 241121

Høringsbrev fra Udlændingestyrelsen

Punkt 3: Orientering om status på gennemgang af brugerbetaling på det specialiserede voksenområde

19/12813

Resumé

Social & Arbejdsmarkedsudvalget har siden 2019 været optaget af at styrke kvaliteten og retssikkerheden inden for brugerbetaling på det specialiserede voksenområde.

Udvalget gives en status om forvaltningens gennemgang af egenbetaling, kostlønandele, fælles inventar, rengøring og transport. Det forventes, at alle gennemgange, afgørelser og tilbagebetalinger kan være afsluttet i midten af 2022.

Sagsfremstilling

Social & Arbejdsmarkedsudvalget blev på mødet den 10. september 2019 orienteret om brugerbetaling på det specialiserede voksenområde. Dette med afsæt i en rapport udarbejdet af revisionsfirmaet BDO.

Udvalget besluttede på baggrund heraf, at forvaltningen skulle gennemgå brugerbetalingen på det specialiserede voksenområde, herunder på kostlønandele, egenbetaling og rengøring.

Social & Arbejdsmarkedsudvalget fik på udvalgsmøderne den 28. januar 2020 og den 8. december 2020 en orientering om status på brugerbetaling på det specialiserede voksenområde.

Herudover godkendte Byrådet den 21. september 2020 en tilbagebetalingsmodel til borgere, som fejlagtigt blev opkrævet brugerbetaling for rengøring.

I denne sag orienteres Social & Arbejdsmarkedsudvalget om status på gennemgangen af brugerbetaling pr. 1. november 2021.

Egenbetaling

Alle borgere, der bor i længerevarende botilbud (Servicelovens §107) og midlertidige botilbud (Servicelovens §108) har en egenbetaling, og der skal træffes afgørelse herom. Det er Voksen Myndighed, der træffer afgørelse om egenbetaling.

BDO påpegede i deres rapport, at der var et efterslæb af afgørelser i Esbjerg Kommune. Efterslæbet har betydet, at det var nødvendigt at afsætte ekstra ressourcer til opgaven i Voksen Myndighed i både 2019, 2020 og 2021.

Alle borgere i Esbjerg Kommunes egne tilbud har nu fået beregnet deres egenbetaling og fået en afgørelse herom. På nær enkelte borgere har alle borgere i Esbjerg Kommunes egne tilbud modtaget den beregnede tilbagebetaling som følge af en genberegning af deres brugerbetaling. Det forventes at de sidste sager, som kræver en lidt mere indgående behandling, er afsluttet inden årets udgang.

Kostlønandele

Alle Esbjerg Kommunes borgere i egne tilbud har modtaget afgørelse efter genberegning af kostløn. Der er sket tilbagebetaling til de borgere, der har betalt for meget tidligere.

Ligeså er borgerne genvisiteret efter gældende regler.

Borgere ved Udviklingscenter Vest, der måtte være uretmæssigt opkrævet indenfor de seneste tre år, er blevet tilbagebetalt. Også de, som er fraflyttet i mellemtiden. Dette vil ofte være i form af indbetaling til dødsbo.

Tilbagebetalt kostløn:

Udviklingscenter Vest I alt er der tilbagebetalt kostløn for godt 160.000 kr.

Center for Socialpsykiatri En endelig opgørelse af det økonomiske omfang af tilbagebetaling vedrørende kostlønandele afventer en endelig gennemgang af borgerne.

Det forventes at denne gennemgang er afsluttet i foråret 2022.

Center for Misbrug & Udsatte Har ikke konstateret uretmæssigt opkrævet kostløn. Derfor er ingen borgere blevet tilbagebetalt.

Fælles inventar

Fællesarealer i botilbud er borgernes, fordi det er borgerne, der betaler huslejen. Det betyder, at det er borgernes ansvar at beslutte, hvordan fællesarealer skal indrettes, møbleres, men også finansieres. Hidtil har det været praksis, at kommunens botilbud automatisk opkrævede borgerne et fast beløb hertil. Dette er ikke lovligt i længerevarende botilbud efter Servicelovens §108 og længerevarende botilbud opført efter §105 i Almenboligloven. I midlertidige botilbud efter Servicelovens §107 kan der etableres en obligatorisk servicepakke. Udvalget blev forelagt denne information i møde den 28. januar 2020.

Det betyder, at kommunens botilbud fremadrettet ikke pr. automatik kan opkræve et beløb for indkøb af inventar til fællesarealerne. Det skal være frivilligt for borgerne at bidrage til fællesskabet med mulighed for at få indflydelse på, hvordan pengene anvendes. De borgere, der ikke ønsker at betale til fællesudgifter, kan da ikke anvende, eller få indflydelse på, det der fremover købes til fællesarealerne.

I praksis er dette en kompliceret lovgivning at implementere i botilbud med udsatte borgere. Det kræver en velgennemtænkt orienterende proces tilpasset det enkelte tilbud og målgruppe.

Udviklingscenter Vest har i 2020 orienteret borgere og pårørende. De har også løbende inddraget pårønderåd og koordinationsråd i arbejdet med en fremtidig model for håndtering af fællesudgifterne. I 2021 har man ved Udviklingscenter Vest fået tilkendegivelser fra alle borgere på, om de ønsker at betale til fællesudgifter – langt de fleste har sagt ja til denne ordning.

Ved Center for Socialpsykiatri og Center for Misbrug & Udsatte vil man med afsæt i erfaringerne fra Udviklingscenter Vest gennemføre en lignende lokalt tilpasset proces i løbet af 2022.

Rengøring

Forvaltningen orienterede i møde den 25. august 2020 Social & Arbejdsmarkedsudvalget om arbejdet med gennemgangen af den brugerbetalt rengøring. Gennemgangen viste, at 127 borgere uretmæssigt havde afholdt udgiften til rengøring i egen bolig.

Alle Esbjerg Kommunes borgere, der var uretmæssigt opkrævet, er blevet tilbagebetalt eller tilbagebetalingen er sat i gang. De sidste afgørelser forventes at være truffet inden årsskiftet.

Alle borgere på nær enkelte undtagelser er nu i stedet visiteret til rengøring efter Servicelovens §83 og efter det serviceniveau for rengøring, der blev vedtaget på udvalgets møde den 25. august 2020.

I alt er der på nuværende tidspunkt tilbagebetalt ca. 2,1 mio. kr. i for meget opkrævet rengøring ved Udviklingscenter Vest. En samlet opgørelse for hele voksenområdet forventes at kunne udarbejdes i 1. halvår 2022, når der foreligger en samlet opgørelse over tilbagebetalingen fra Center for Socialpsykiatri.

Ved Center for Misbrug & Udsatte har der ikke været konstateret uretmæssigt opkrævet rengøring.

Transport

Forvaltningen har undersøgt omfanget af uretmæssigt opkrævet transport. Der er ikke de senere år opkrævet udgifter til transport, og det gøres der heller ikke dag.

Den videre proces

Det forventes at alle gennemgange, afgørelser og tilbagebetalinger som behandlet ovenfor, kan være afsluttede inden udgangen af 1. halvår 2022.

Forvaltningen vil herefter fremsende en afsluttende status til behandling i udvalget.

Vision 2025

Social barn-ung-voksen arbejder hver dag med at skabe de bedst mulige rammer om socialt udsatte og handicappede borgeres muligheder for at leve et godt liv i Esbjerg Kommune. Herunder er arbejdet med at sikre de rette faglige, sociale og økonomiske rammer om hverdagen afgørende for, at borgeren kan få mulighederne for at leve et godt liv, ved at højne livskvaliteten og den enkeltes trivsel og sundhed.

Økonomi

Det endelige omfang af den tilbagebetalte egenbetaling på det specialiserede voksenområde kendes først, når alle gennemgange er afsluttet. Det forventes for nuværende at gennemgangene kan afsluttes i 2022.

I Byrådets møde den 21. september 2020 godkendte Byrådet en tillægsbevilling på 3,5 mio. kr. til finansiering af tilbagebetalingen af forkert opkrævet egenbetaling af rengøring i botilbud.

Kompetencer

Social & Arbejdsmarkedsudvalget

Indstilling

Direktøren for Borger & Arbejdsmarked indstiller, at Social & Arbejdsmarkedsudvalget orienteres om status på gennemgangen af brugerbetaling på det specialiserede voksenområde.

Beslutning Social & Arbejdsmarkedsudvalg den 14-12-2021

Orientering givet.

Punkt 4: Orientering om omlægningen af ETAC til uvisiteret tilbud

20/9623

Resumé

Den 10. marts 2020 godkendte Social & Arbejdsmarkedsudvalget en omlægning af ETAC Rehabiliteringscenter, med henblik på lovgivning af praksis for visitation til tilbuddet. ETAC blev et uvisiteret tilbud og samtidig blev målgruppen for tilbuddet beskrevet bredere end hidtil. Dette for at sikre, at de samlede ressourcer på voksenområdet bliver udnyttet bedst muligt.

Der gives en orientering om baggrund, transportudgifter, udviklingen i antal brugere og erfaringer efter omlægningen.

Sagsfremstilling

I 2020 blev forvaltningen opmærksom på, at den daværende praksis for visitation og særligt udvisitation af borgerne ved ETAC Rehabiliteringscenter (ETAC) på grund af alder ikke fulgte lovgivningen. Samtidig var der et ønske om at øge sammenhængen mellem ETAC og de øvrige tilbud i Center for Socialpsykiatri. På den baggrund besluttede Social & Arbejdsmarkedsudvalget i møde den 10. marts 2020, at omlægge ETAC til et åbent tilbud uden visitation, samt at driftsoverenskomsten skulle tilpasses derefter. Driftsoverenskomsten blev godkendt i Byrådet den 17. august 2020 og trådte i kraft pr. 1. januar 2021 sammen med omlægningen af tilbuddet.

Omlægningen medførte ændringer på rammerne for tilbuddet, herunder:

- Tilbuddet ændres fra et visiteret til et åbent, uvisiteret tilbud. Der er dog stadig en opstartssamtale med nye borgere.
- Før var der kun 10 pladser til borgere over 60 år. Nu kan alle borgere i målgruppen benytte tilbuddet.

Transport

Der er ikke lovhjemmel til at bevilge transport efter §105 i Serviceloven til uvisiterede aktivitets- og samværstilbud. Social & Arbejdsmarkedsudvalget besluttede, i forbindelse med ændringen af ETAC, at de borgere, der allerede var visiteret til transport også kunne få det fremover, blot efter Servicelovens §117. Praksis i Esbjerg Kommune er, at der er en egenbetaling på 1/3 af transporten bevilliget efter Servicelovens §117.

Herudover besluttede Social & Arbejdsmarkedsudvalget den 22. december 2020, at borgere kan bevilges støtte til transport til ETAC efter Servicelovens §117 uden egenbetaling, hvis borgeren ikke har mulighed for transport gennem andre ordninger. Ordningen strakte sig i første omgang til den 30. juni 2021.

Trods tiltag for førnævnte borgergruppe, viste det sig imidlertid, at egenbetalingen til taxakørsel for flere borgere var så omfattende, at de reelt ikke havde råd til at transportere sig til tilbuddet.

På denne baggrund besluttede Social & Arbejdsmarkedsudvalget i mødet den 9. marts 2021, at borgere fremover permanent kan få støtte til transport uden egenbetaling til og fra ETAC efter §117 i Serviceloven. Dette kun hvis borgeren ikke selv har mulighed for transport.

Samtidig blev det besluttet, at der fremover kan bevilges transport til alle borgere og altså ikke kun til de borgere, der allerede var tilknyttet ETAC inden overgangen til ny driftsoverenskomst.

Udgifterne til transport er siden førnævnte beslutninger steget markant. Forvaltningen arbejder derfor på at beskrive forslag til kriterier for bevilling af transport. De vil blive forelagt det politiske udvalg i det nye år.

Udvikling i antal brugere

Forvaltningen har i samarbejde med ETAC forsøgt at vurdere, om overgangen fra visiteret til uvisiteret har medført en ændring i antallet af borgere, der opsøger tilbuddet.

Sammenlignelige registreringer blev besværliggjort af de udsving, der var i de mulige rammer om tilbuddet under coronakrisen. Dette fordi der løbende skulle laves forskellige tiltag for at opfylde de krav og rammer, der var nedsat på de forskellige tidspunkter i denne periode.

Umiddelbart er vurderingen dog ikke, at overgangen til den uvisiterede form har medført en mærkbar ændring i antallet af borgere ved ETAC.

Det er derfor både forvaltningens og ETAC's vurdering, at der er god sammenhæng mellem antal borgere, kvalitet og den økonomiske ramme til tilbuddet.

Erfaringer efter overgangen

ETAC har i den uvisiterede form arbejdet med at variere og udbygge tilbudsviften, så den matcher en bredere målgruppe af borgere.

Blandt andet kan Voksenstøtten henvise ensomme borgere, der i dag modtager støtte efter Servicelovens §82 og §85, til at søge fællesskaber og bruge de tilbud og aktiviteter, der er ved ETAC. Ordningen er under opstart, men det forventes, at der er et stort potentiale i samarbejdet om denne udsatte målgruppe.

Kompetencer

Social & Arbejdsmarkedsudvalget

Indstilling

Direktøren for Borger & Arbejdsmarked indstiller, at Social & Arbejdsmarkedsudvalget orienteres om status ved ETAC.

Beslutning Social & Arbejdsmarkedsudvalg den 14-12-2021

Orientering givet.

Punkt 5: Henvendelse fra Udsatterådet om udmøntningen af besparelser i forbindelse med ret til tidlig pension

21/31325

Resumé

Udsatterådet har rettet henvendelse til Social & Arbejdsmarkedsudvalget med spørgsmål til udmøntningen af besparelser i forbindelse med retten til tidlig pension.

Sagsfremstilling

Social & Arbejdsmarkedsudvalget har modtaget brev fra Udsatterådet, hvori rådet stiller en lang række spørgsmål til kommunens udmøntning af besparelser i forbindelse med retten til tidlig pension.

Forvaltningen har nu behandlet spørgsmålene, og der er udarbejdet et svarbrev til Udsatterådet.

Lovgrundlag, planer mv.

Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats

Servicebogen

Kompetencer

Social & Arbejdsmarkedsudvalget

Indstilling

Direktøren for Borger & Arbejdsmarked indstiller til Social & Arbejdsmarkedsudvalget, at svarbrevet sendes til Udsatterådet.

Beslutning Social & Arbejdsmarkedsudvalg den 14-12-2021

Godkendt.

Bilag

Henvendelse fra Udsatterådet

Svar på henvendelse fra Udsatterådet

Punkt 6: Information, forespørgsel og orientering

Beslutning Social & Arbejdsmarkedsudvalg den 14-12-2021

Ingen bemærkninger.

Punkt 7: Lukket: Information, forespørgsel og orientering

Punkt 8: Lukket: Godkendelsesark